

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

w sprawie P. O.

o przestępstwo z art. 177 § 1 k.k.

na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 20 grudnia 2023 r.

wniosku Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 9 listopada 2023 r., sygn. akt II K 1663/22

o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

uwzględnić złożony wniosek i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Brzegu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 9 listopada 2023 r., sygn. akt II K 1663/22, na podstawie art. 37 k.p.k. zwrócono się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu tej decyzji wskazano, że oskarżonym w sprawie jest P. O. – mąż sędzi orzekającej w sądzie miejscowo właściwym, co może w odczuciu społecznym wzbudzić przekonanie o braku warunków do obiektywnego orzekania. Tym samym podniesiono, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy uznał co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w Opolu zasługuje na uwzględnienie.

Określona w art. 37 k.p.k. instytucja stanowi wyjątek od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy, zatem jej zastosowanie powinno mieć miejsce jedynie wówczas, gdy przemawiają za tym szczególne względy, związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że zastosowanie art. 37 k.p.k. uzasadniają tylko takie konkretne sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać w aspekcie zewnętrznym przekonanie – chociażby mylne – o braku warunków do rozpoznania w danym sądzie sprawy w sposób obiektywny (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 13 lipca 1995 r., III KO 34/05, OSNKW 1995, z. 9-10, poz. 68; 17 maja 2006 r., II KO 27/06, LEX nr 186944; 26 czerwca 2007 r., II KO 36/07, LEX nr 282245).

W świetle zaprezentowanej przez sąd wnioskujący argumentacji godzi się zauważyć, że w judykaturze Sądu Najwyższego za układ uzasadniający zastosowanie właściwości z delegacji uznawano m. in. sytuacje, w której sąd rejonowy miałby rozpoznawać sprawę oskarżonego syna sędzi orzekającej w wydziale karnym odwoławczym sądu okręgowego, pełniącej obowiązki przewodniczącej wydziału, jak również byłego męża sędzi orzekającej w wydziale karnym właściwego sądu rejonowego (postanowienie SN z dnia 30 grudnia 2020 r., IV KO 114/20, LEX nr 3119838). W realiach niniejszej sprawy fakt, iż podsądnym pozostaje mąż sędzi orzekającej w sądzie miejscowo właściwym do rozpoznania sprawy może w odczuciu społecznym wzbudzić przekonanie o braku warunków do obiektywnego orzekania – i to niezależnie od tego czy w rzeczywistości sąd stworzony z sędziów tego sądu byłby w pełni zdolny do niezależnego orzekania. Tego rodzaju sytuacji, mogących rodzić, choćby nawet nieuzasadniony, negatywny społeczny wydzźwięk, czy też ingerować w swobodę orzekania, w interesie dobra wymiaru sprawiedliwości, należy unikać poprzez dopuszczalną w drodze wyjątku zmianę właściwości miejscowej sądu. Dobro wymiaru sprawiedliwości we wskazanych przez sąd wnioskujący okolicznościach postrzegać bowiem należy zarówno jako potrzebę zagwarantowania warunków

bezstronności orzekania, jak również utwierdzenia opinii społecznej w przekonaniu, że jedynymi względami mającymi wpływ na treść orzeczenia w kwestii odpowiedzialności karnej danego oskarżonego, pozostają kryteria merytoryczne.

Mając zatem na uwadze dobro wymiaru sprawiedliwości uznać należy, że zaistniała określona w art. 37 k.p.k. podstawa do przekazania przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Rejonowemu w Brzegu, położonemu w stosunkowo bliskiej odległości od sądu miejscowo właściwego.

Sąd Najwyższy mając na uwadze powyższe orzekł jak w sentencji

(M.R.)

[ms]